

Alltechi söötmisalased lahendused Eesti piimakarjakasvatuses

Piimakarjakasvatuse tasuvus pole seotud ainult piimatoodanguga, vaid ka selle kvaliteediga /kaubalisusega, lehma tervise, viljakuse ja pika elueaga. Oluline on ka aretus ja kulu- tused karja täienduseks noor- karja kasvatamisel. Tulus pi- makarjakasvatus põhineb leh- makesksel suhtumisel – head tulemused on saavutatavad vaid siis, kui tähelepanu kes- kes on piimalehma füsioloogi- liste vajaduste ja käitumuslike harjumuste arvestamine. Üha olulisemaks muutub ka mees- konna teadlikkus, juhtimine ja koostöövõrgustik.

Sööda maksumus ja efektiiv- sus piimatootmises

Tänases majanduskeskkonnas tuleb juhendada põhimõttest, et optimaalsete kulutustega tuleb saavutada maksimaalne tootlik- kus! See filosoofia leiab raken- dust ka piimakarjakasvatuses. Sööda maksumus ja efektiivsus (söödaväärindus) on realiseeritud piimatoodangu, sigivusnäi- tajate, laktatsioonipäevade arvu ning pikaealisuse kõrval kõige olulisem mõjutegur tasuvusele. Kuna sööt on piimatootmise suurim kuluartikkel, on äärmiselt täht- tis analüüsida kasutatava ratsiooni tasuvust.

Põhisööda kvaliteet ja vatsa tervis

Põhisööda kvaliteet on kõige alus. Kvaliteedi all mõistetakse silo toitainete sisaldust, sileerumise kvaliteeti ning mükotoksiinide kontrolli. Loomade söötmise kor- raldamine peaks tagama hea vat- sa töö ja selle kaudu maksimaal- se söömuse ning sööda omastatavuse. Tulemuseks on piimatoo- dang madalamate kuludega.

Proteiinid – kallim söödakomponent

Lehma jaoks on kõige tõhusam proteiinide allikas mikrobaalne proteiin, kuna selles sisalduvad aminohapped on veistele kõige sobivamad. Mikrobaalse proteiini tootmiseks vajavad vatsa mikroo- bid stabiilset mittevalgulise läm- mastiku taset, samuti ka amino- happeid ning energiat. Mitte kva-

liteetne ja liiga kõrge mittevalgu- lise lämmastiku kogus võib aga tõsta vere urea taset, vähenda- da viljakust ning langetada tood- angut.

Küsimus Asjatundjale

Sylvie Andrieu

Alltechi veisekasvatuse osakon- na nõustamise koordinaator Eu- roopas

K: Ajalooliselt on 35 l piima toot- vatele lüpsilehmadele söödud ratsioone 17–18% toorproteiini si- saldusega. Uuemad teadustööd aga kinnitavad, et seda on või- malik langetada kuni 15%-ni. Kui paljudes farmides seda põhimõt- tet täna ellu rakendatakse ja mil- liseid muudatusi selle saavutamiseks tuleks ratsioonis teha?

V: Oma kogemusest võin öelda, et ratsiooni proteiinisalduse lan- getamine 18 protsendilt 16-ni ei too endaga kaasa piimatoodan- gu langust – kõik sõltub õigete söödakomponentide valikust, rat- siooni oskuslikust koostamisest ja mittevalgulise proteiini efektiiv- sest kasutamisest. Alustada tuleb aga algusest – ükski söödakom- ponent ei suuda asendada kvali- teetset silo ja häid pidamistingi- musi. Kui need on tagatud, saab söötmisspetsialist keskenduda vatsabakterite optimaalsele sööt- misele saavutamaks maksimaal- set mikrobaalse valgu toodan- gut. Üks kriteerium on toorpro- teiini ja vatsas lõhustuva proteiini õige suhte jälgimine, kuna see

tagab maksimaalse vatsa mikroo- bide kasvu ja aktiivsuse. Tihti on rohusilo põhiste ratsioonide probleemiks liiga suur mittevalgulise lämmastiku taseme kõikumine vatsas. Seda on võimalik väga lihtsalt vältida, kui lisada ratsiooni aeglase lõhustumisega mitteval- gulise proteiini allikana Optigeni. Tänu sellele on võimalik paku- da vatsabakteritele toitaineid, pa- randada söömust ning tõsta see- duvust ja peensooles imenduva mikrobaalse proteiini sünteesi.

K: Millised on võimalused Opti- geni kasutuseks Eesti piimakar- jakasvatuses, kui meie karjade piimatoodang on väga kiiresti tõusnud ja 2013. aastal saavutati keskmine toodang 8416 kg piima lehma kohta?

V: Arvestades, et Eesti piimakar- jade ratsioonid põhinevad rohu- silol, on Optigen vägagi sobivaks lahenduseks tasuvama piima- tootmise ja tervema looma saa- vutamiseks. Selle tõestuseks on enam kui 5 aasta pikkused Opti- geni kasutuskogemused ka Ees- ti farmides. Nii nagu ka teistes juhtivates piimakarjakasvatuse- rühmades, on ka Eesti piimatoot- jate jaoks oluline tasakaalustada leh- ma vatsas kiiresti lõhustuva pro- teiini kogus aeglaselt lõhustuva mittevalgulise proteiini allikaga, majanduslikult tasuvalt.

Näide farmist A:

Optigeni kasutuselevõtuga rat- sioonis saavutati:

- koresööda osakaalu tõus 49% » 52%
- sigivuse paranemine – esime- sest seemendusest tiinestuvus tõusnud 47% » 52%
- jõusööda kulu 1 liitri toodetud piima kohta 470 gr » 427gr

Optigen on Alltechi poolt välja töötatud spetsiifiline söödalisand kasutamiseks piima- ja lihavesi- te söödaratsioonides. Saavuta- maks kõrge koresööda osakaalu ja parandades söödaväärindust ja mikrobaalse valgu sünteesi vatsas.

Optigen on võimalus asenda- maks ratsioonis osaliselt rapsi ja sojat, optimeerida ratsioon ja luua rohkem ruumi silole looma poolt söödavas päevases söö- dakoguses – toota rohkem piima silost! Eestile kui eesrindlikule, kuid samas väiksele piimatoot- misriigile on oluline rakendada uusimat teavet, võtta kasutusele maailmas saadaolevad teadmi- sed ja innovatiivsed tooted taga- maks konkurentsivõimelisus Eu- roopa turul. Kõike eespool mai- nitut järgitakse ka Alltechi sööt- misalaste lahenduste pakkumi- sel: efektiivsus, kasumlikkus, looma tervis.

Alltechi jaoks ei ole määrav, kui suur on riigi kogutoodang ja iga farmi suurus, vaid kuidas saame aidata kaasa iga piimatootmis- farmi tootlikkuse parandamisele. Alltech on Eestis olnud looma- kasvatajate koostööpartner ju- ba 12 aastat, mis on olnud meile väga edukas aeg. Seda suuresti meie põhimõttest lähtuvalt: ei ole oluline, kui palju me teame, vaid kui kasulikud on meie tead- mised Eesti farmeritele ja kuidas neid rakendada igas konkreet- ses farmis.

Eelseisvad aastad saavad olema täis muutusi ka Eesti piimakarja kasvatajatele – oluline on omada informatsiooni mujal maailmas toimuvast ja arvestada neid juba täna tehtavates otsustes.

**ALLTECH®
GLOBAL
DAIRY & BEEF**

30 August - 2 September, 2014
Deauville, France